

Fylkeskommunene har en firedelt rolle

Folkehelsearbeidet er tverrsektorielt.

Fylkeskommunen har en spesiell folkehelse oppgave knyttet til tjenesteproduksjon (Videregående opplæring, tannhelse, samferdsel/transport, kultur, idrett og friluftsliv)

Demokratisk arena	Fylkesting og ulike utvalg - politiske beslutninger
Myndighetsutøver	Planmyndighet - kulturminner og friluftsliv
Tjenesteproduksjon	Videregående opplæring, tannhelse, samferdsel/transport, kultur, idrett og friluftsliv
Regional samfunnsutvikler	- gi strategisk retning til samfunnsutvikling - samordne og koordinere offentlig innsats - mobilisere private, kultur og lokalsamfunn

Med folkehelseloven i 2012

- folkehelseansvar til fylkeskommunene

1. Ansvar for å samordne og koordinere folkehelsearbeidet i fylket.
Spesielt ansvar for folkehelsearbeidet gjennom sinne tjenester og oppgaver.
2. Ha oversikt over folkehelse utfordringene i fylket -
kunnskapsgrunnlaget (lagt fram for HUKFS januar 2018)
3. Understøtte kommunene i deres folkehelsearbeid
–Viktig oppgave!

Samarbeidsparter i fylket: Kommunene, Fylkesmannen i Troms og Finnmark, KS, NAV, ulike kompetanse og forskningsmiljøer, nasjonale institusjoner som Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet (FHI).

Strategi i Finnmark fylkeskommunes folkehelsearbeid

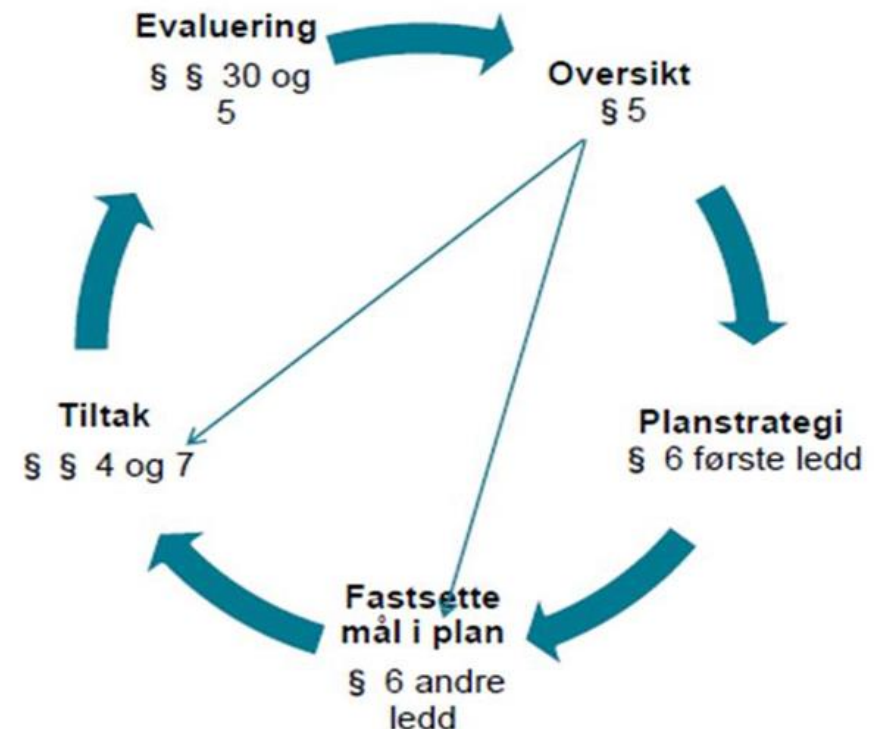
FK inviterer kommunene med i:

- utviklingsprosjekter
- nasjonale program
- forsknings prosjekter

Det systematiske folkehelsearbeidet

MÅL:

- få alle kommunene med på ett eller flere utviklingsarbeid
- Systematisk folkehelsearbeid i alle kommuner.

«Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse»

3årig utviklingsprosjekt (2016-2019)

Prosjektkommuner:

Sør-Varanger, Tana, Måsøy,
Båtsfjord og (Hammerfest)

- Stedsutviklingsbevist
- Kunnskapsgrunnlag
 - økt forståelse og oversikt i kommunen
- Kvalitativ undersøkelse
- Metode utvikling og utprøving
- Medvirkning – metoder
- Tverrfaglige arbeidsgrupper – bedre samhandling
- Forskere (UiT) inn i kommunene
 - alle parter har lært noe!

Foto: FFK fra befarig i Havøysund, Måsøy 2018

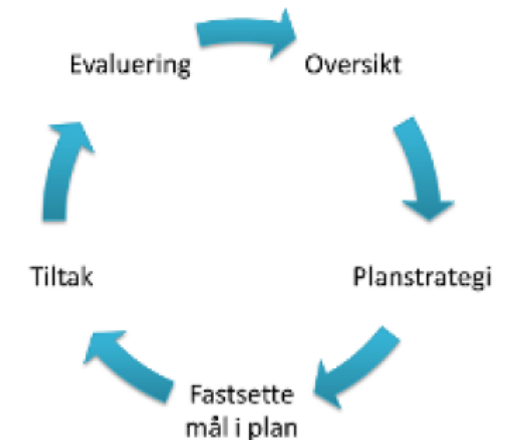
2017 – 2027 Nasjonalsatsing (alle kommuner)

Program for folkehelsearbeid i kommunene

- En tiårig satsing på kommunalt folkehelsearbeid
- **Formål:** Fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet og godt rusmiddelforebyggende arbeid. Barn og unge er prioritert målgruppe
- Et løft for å få mer kunnskap om hva som er effektive, helsefremmende tiltak
- Kommunene skal være hovedaktør for utprøving av kunnskapsbaserte tiltak
- Støtte fra fylkesvis/ regionale struktur

ILLUSTRASJON AV DET SYSTEMATISKE FOLKEHELSEARBEIDET

PROGRAM FOR FOLKEHELSEARBEID I KOMMUNENE 2017-2027 En satsing for å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet

- **Hoved mål:** - alle kommuner innen 2027 har økt kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid som fremmer barn og unges psykiske helse og livskvalitet
- **Resultatmålene for psykisk helse er:**
 - innen **2019 har de fleste** kommuner inkludert forhold som fremmer psykisk helse som del av oversiktsarbeidet etter folkehelseloven, og i **2023 har alle** kommuner det
 - innen **2020 har de fleste** kommuner drøftet utfordringer knyttet til barn og unges psykiske helse og trivsel og avklart eventuelle planbehov, og i **2024 har alle** kommuner det
 - innen utløpet av programperioden (2027) **har alle** kommuner økt kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid for å fremme psykisk helse
- **Resultatmålene for rus er:**
 - innen **2019 har de fleste** kommuner inkludert forhold som fremmer det rusmiddelforebyggende arbeidet som en del av oversiktsarbeidet etter folkehelseloven, og i **2023 har alle** kommuner det
 - innen **2020 har de fleste** kommuner drøftet utfordringer knyttet til bruk av rusmidler og avklart eventuelle planbehov, og i **2024 har alle** kommuner det
 - innen utløpet av programperioden (**2027**) **har alle** kommuner økt kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig rusmiddelforebyggende arbeid som en del av folkehelsearbeidet

«Program for folkehelsearbeids i kommunene» 2018- 2023

- Finnmark innvilget midler til «Tiltaksutvikling» Finnmark fikk i 2018 innvilget 5 mill. årlig i 6 år (30 mill.)
- 9 kommuner i Finnmark skal jobbe utviklingsarbeid (3årige avtaler)
- Hver kommune får ca. kr. 450 000 årlig (lønnsmidler og tiltak) samarbeidsavtaler FFK/kom (Hammerfest og Kvalsund – Nye Hammerfest kr. 600 000 årlig)
- FFK sin egenandel er 500 000 – lønnsmidler

Alta, Hammerfest/Kvalsund, Sør-Varanger, Porsanger, Kautokeino, Tana, Måsøy, og Lebesby.

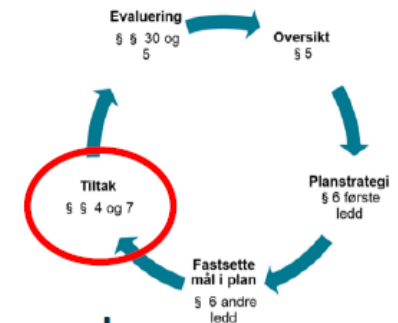

Kunnskapsbasert utvikling av tiltak

Tilskuddsordningen skal bidra til:

- utvikling av **kunnskapsbaserte lokale tiltak** for å fremme barn og unges livskvalitet og psykiske helse og rusforebyggende arbeid i kommunene
- å integrere barn og unges psykiske helse som en **likeverdig del av det lokale folkehelsearbeidet**
- **samarbeid mellom aktører** innen blant annet skole og barnehage, fritidssektoren, helsetjenesten, politiet og frivillige sektor

Fra regelverket

Forskning og kompetansemiljø

- **KoRus – Nord** (Marit Andreassen, Kent Ronny Karoliussen, Øystein Gravrok)
- **RKBU-Nord**, Det helsevitenskapelige fakultet, UiT Norges arktiske universitet (Monica Martinussen)
- **RVTS- Nord**, Psykisk helse- og rusklinikken, UNN HF Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (Anja Kolbu Moe, Marianne Larsen)
- **SANKS**, Samisk nasjonalt kompetansesenter - psykisk helsevern (Ann-Karin Furskognes)

- **NTNU** – Intensjonsavtale om samarbeid mellom samiske kommuner i Finnmark og Trøndelag

Tiltaksutviklingen i kommunene:

- Kommunen skal i samarbeid med forsknings- og kompetansemiljøene, og FFK **utvikle lokale universelle tiltak basert på eget utfordringsbilde**, målsetninger og planer (kunnskapsgrunnlaget).
- **Det skal utvikles tiltak som er egnet til å effekt evalueres**

Første program/prosjektår 2018 - vår 2019

- Møter i samarbeidsorganet
- Samarbeidsavtaler (frist 1. september 2018)
- Oversikt over ulike tiltak i programkommunene fylket (31. desember 2018)
- Prosjektplan -intern
- Tiltaksbeskrivelse – Korus digitalplattform (1. mars 2019 Korus)
- FFK sender rapport til Helsedirektoratet (1. mars)
- Økonomisk rapportering (1. juni, fra fylkene til Helsedirektoratet)

Samordning med KS læringsnettverk og Fylkesmannen i Troms og Finnmark «Godsamhandling for barn og unge i Finnmark» (2019-2020, 4 samlinger)

- Kommunal samhandling av tjenester
- Medvirkning